

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра кримінального права та процесу**

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри кримінального
права та процесу
28 серпня 2024 року, протокол № 1

Завідувач кафедри кримінального
права та процесу

_____ Сергій КРУШИНСЬКИЙ
28 серпня 2024 року

СИЛАБУС

**з навчальної дисципліни
«ЮВЕНАЛЬНА ЮСТИЦІЯ»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 081 Право
галузі знань 08 Право
за денною формою навчання**

РОЗРОБНИК

Доцентка кафедри кримінального права та
процесу, кандидатка юридичних наук,
доцентка

_____ Наталя ХМЕЛЕВСЬКА
27 серпня 2024 року

м. Хмельницький
2024

Загальна інформація

Викладач	Лекції, семінарські заняття, консультації: Хмелевська Наталя Володимирівна – доцентка кафедри кримінального права та процесу, кандидатка юридичних наук, доцентка
Контактна інформація та наукові профілі викладача	Електронна адреса: n_khmelevska@univer.km.ua ORCID: https://orcid.org/0000-0002-4492-4868 Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?user=Hu4VwWgAAAAJ&hl=uk&oi=ao WoS Researcher ID: KBA-2087-2024 Scopus: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57280628700 LinkedIn: https://ua.linkedin.com/in/natalia-khmelevska-9319b7301
Інформаційні ресурси	Електронна бібліотека університету: http://elibrary.univer.km.ua/index.php Сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського: https://www.nbu.gov.ua Єдиний державний реєстр судових рішень: https://reyestr.court.gov.ua
Консультації	Хмелевська Наталя Володимирівна Онлайн консультації: електронною поштою протягом робочого дня (з 9-00 до 17-00) та за допомогою Zoom за попереднім погодженням. Консультації до заліку: напередодні згідно із затвердженим розкладом.

Опис навчальної дисципліни

Цілі навчальної дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни «Ювенальна юстиція» є формування у здобувачів освіти щодо роботи з неповнолітніми, які є в контакті чи в конфлікті із законом, розуміння відновного правосуддя щодо неповнолітніх, особливостей мультидисциплінарного підходу у роботі з дітьми.
Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	Загальні компетентності: ЗК2 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; ЗК3 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; ЗК7 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; ЗК10 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів); ЗК12 Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми Спеціальні, фахові компетентності спеціальності: СК3 Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи; СК10 Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин; СК14 Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
Програмні результати навчання	РН5 Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю; РН6 Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему; РН9 Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій; РН12 Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло; РН13 Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права;

	<p>RH19 Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів; RH20 Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки; RH21 Готувати проєкти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях; RH22 Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях, доводити аргументовану позицію з питань діяльності органів місцевого самоврядування.</p>					
Місце дисципліни в логічній схемі	<p>Рік підготовки – 4-й, семестр – 8-й. Тип дисципліни – вибіркова. <i>Для успішного опанування дисципліни здобувачі повинні володіти знаннями з навчальних дисциплін:</i> ОП.081.Б.1 Правнича професія та правничі інституції; ОП.081.Б.8 Кримінальне право; ОП.081.Б.20 Кримінальне процесуальне право; В.081.Б.5.5 Судове право; В.081.Б.7.6 Основи адвокатської діяльності; В.081.Б.7.7 Основи прокурорської діяльності.</p>					
Обсяг навчальної дисципліни	3 кредити ЄКТС / 90 годин, у тому числі, самостійної роботи – 56 годин, лекційних – 18 годин, семінарських – 16 годин.					
Форма навчання	Денна форма навчання					
Мова викладання	Українська					
Формат вивчення навчальної дисципліни	<p>Офлайн/онлайн: лекції, семінарські заняття, залік. Офлайн/онлайн: консультації. Для осіб із особливими освітніми потребами у разі необхідності розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.</p>					
Зміст навчальної дисципліни	№ теми	Назва теми	Усього годин	Лекції	Сем. зан.	СРС
	1.	Міжнародно-правові стандарти прав дитини	9	2	-	7
	2.	Правові засади ювенальної юстиції в Україні	11	2	2	7
	3.	Відновний підхід в ювенальній юстиції	15	4	4	7
	4.	Організаційні засади ювенальної юстиції в Україні	11	2	2	7
	5.	Роль громадських організацій в системі ювенальної юстиції: вітчизняний та зарубіжний досвід	11	2	2	7
	6.	Зміст стандартів правосуддя, дружнього до дитини	11	2	2	7
	7.	Особливості ефективної участі неповнолітнього у кримінальному провадженні	13	2	4	7
	8.	Реінтеграція та ресоціалізація неповнолітніх. Правовий статус засуджених неповнолітніх	9	2	-	7

	<p>Плани лекцій визначаються у підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.</p> <p>План семінарського заняття та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.</p> <p>Зміст самостійної роботи студента визначається в підрозділах 1.4, 1.5 навчально-методичних матеріалів з дисципліни. Бали за самостійну роботу виставляються за виконання індивідуального завдання у формі науково-дослідної роботи, тема якої погоджується із викладачем дисципліни. Як альтернативу студент може пройти навчальний курс щодо медіації, відновного правосуддя чи ювенальної юстиції (перелік курсів будуть запропоновані викладачем).</p>
<p>Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Khmelevska ets. International mechanisms for the protection of children's rights in armed conflict. <i>Pakistan Journal of Criminology</i>. Volume 16 issue 2 P. 61-74 April-June 2024. 2. Khmelevska ets. The Impact of Court Decisions on the Recidivism of Juvenal Offenders. <i>Pakistan Journal of Criminology</i>. Volume 16 issue 3. July-September 2024. 3. Mykola Veselov, Tetiana Rekunenکو, Ruslan Pylypiv, Natalia Khmelevska, Mykhailo Korol. Ensuring the rights and legitimate interests of children as participants in public relations. <i>Ad Alta: Journal of Interdisciplinary Research</i>. volume 11, issue 01. 2021. P. 365-368. 4. Аналітичний звіт за результатами онлайн опитування прокурорів, суддів, поліцейських, адвокатів, юристів «Посилення реагування та забезпечення прав дітей на захист від насильства, зокрема сексуального насильства, експлуатації, у тому числі в мережі Інтернет». URL: https://la-strada.org.ua/download/zvit-posylennya-reaguvannya-ta-zabezpechennya-prav-ditej. 5. Бандурка І.О. Діти, сім'я, злочинність неповнолітніх: взаємозалежність: монографія. Харків: Золота миля, 2014. 280 с. 6. Бандурка І.О. Кримінально-правовий захист дитинства в Україні: монографія. Харків: Золота миля, 2015. 408 с. 7. Блага А.Б. Насильство в сім'ї (кримінологічний аналіз і запобігання): монографія. Харків :ФОП Макаренко, 2014. 360 с. 8. Варфоломєєва Т.В. Адвокатура в Україні. К.: Юрінком Інтер, 2010. 400 с. 9. Зейкан Я.П. Адвокат: кримінальні справи: Методичні поради: в 2-х частинах. К.: ВД Дакор, 2012. 728 с. 10. Зейкан Я.П. Настільна книга адвоката у кримінальній справі (КПК 2012). К.: ВД Дакор, 2013. 576 с. 11. Копотун І.М., Рудик М.М. Правові та організаційні основи запобігання злочинам, що вчиняються молодіжними футбольними угрупованнями в Україні: монографія. Дніпро: Середняк Т.К., 2016. 237 с. 12. Михайлів С.В. Адвокат-представник потерпілого у кримінальному процесі: автореф. дис. на здобут. наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.09. К. 2011. 18 с. 13. Михайлова І.М. Ювенальна юстиція в системі запобігання злочинам неповнолітніх: автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю: 12.00.08. К.: Національна академія внутрішніх справ, 2015. 20 с.

	<p>14. Міжнародний досвід попередження та протидії домашньому насильству: монографія / А.О.Галай, В.О. Галай, Л.О. Головка, В.В. Муранова та ін. К.: КНТ, 2014. 160 с.</p> <p>15. Молдован А.В. Забезпечення обвинуваченому права на захист у кримінальному процесі Федеративної Республіки Німеччини та України (порівняльно-правове дослідження): автореф. дис. на здобут. наук. ступеня канд. юрид. наук. К. 2003. 22 с.</p> <p>16. Назимко Є.С. Запровадження у навчальний процес вищих навчальних закладів юридичного профілю навчальної дисципліни «Ювенальна пеналогія»: необхідність, очікувані результати. Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. 2015. № 1. С. 82-87.</p> <p>17. Назимко Є.С. Інститут покарання неповнолітніх у кримінальному праві України. К.: ВД «Дакор», 2018. 336 с.</p> <p>18. Опацький Р.М. Ювенальна політика в Україні: теорія, правова основа, інституалізація: монографія. Запоріжжя: Дике Поле, 2013. 464 с.</p> <p>19. Погорецький М. А. Адвокатура України: підручник. Київ : Юрінком Інтер, 2014. 365 с.</p> <p>20. Словацький І.О. Діяльність адвоката-захисника у кримінальному процесі: навчальний посібник. К.: Атіка. 2003. 351 с.</p> <p>21. Соколов В. Соціально-економічні стандарти та права людини в Європейському Союзі на сучасному етапі його розвитку. <i>Віче</i>. 2009. № 18. URL: http://www.viche.info/journal/1638.</p> <p>22. Стешенко В. М. Правовий захист прав дітей та підлітків і безпечний інформаційний простір : навч. посіб. 2-ге вид., змінене. Харків : Право, 2019. 392 с.</p> <p>23. Удалова Л.Д., Савицька С.Л. Кримінально-процесуальні гарантії діяльності адвоката: монографія. К.: КНТ, 2014. 170 с.</p> <p>24. Хмелевська Н. В. Гендерний аспект участі неповнолітніх у кримінальних провадженнях. <i>Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право</i>. Том 2. 2023. С. 202-206</p> <p>25. Хмелевська Н. В. Деякі аспекти захисту в кримінальних провадженнях щодо корупційних злочинів. <i>Вісник Асоціації кримінального права</i>. 2020. Том 2, №14. С. 316-328</p> <p>26. Хмелевська Н. В. Забезпечення найкращих інтересів дитини у кримінальному процесі. <i>Прикарпатський юридичний вісник</i>. Випуск 3(50).2023. С.97-101</p> <p>27. Хмелевська Н. В. Зміст юстиції, дружньої до дитини. <i>Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції</i>. 2023. № 4. С. 163–168.</p> <p>28. Хмелевська Н. В. Особливості досудового розслідування кримінальних проваджень за участі неповнолітніх. <i>Південноукраїнський правничий часопис</i>. 2023. № 3. С. 215-220.</p> <p>29. Хмелевська Н. В. Особливості надання адвокатом правничої допомоги неповнолітнім в кримінальному судочинстві. <i>Вісник Академії адвокатури України</i>. 2017. Т. 14, № 1. С. 272–277.</p> <p>30. Хмелевська Н. В. Реінтеграція неповнолітніх в ювенальній юстиції. <i>Аналітично-порівняльне правознавство</i>. 2023. № 4. С. 430-434.</p>
<p>Методи навчання та форми поточного контролю</p>	<p>Під час лекційних занять застосовуються:</p> <ul style="list-style-type: none"> - усний виклад змісту теми; - роздатковий матеріал (процесуальні документи); - мультимедійна презентація; - відеопрезентація практичного матеріалу;

	<p>- практична демонстрація роботи ювенальних юристів з допомогою юридичних інновацій.</p> <p>На семінарських заняттях застосовуються:</p> <ul style="list-style-type: none"> - інтерактивні методи навчання; - дискусійне обговорення проблемних питань; - вирішення ситуаційних завдань; - складання процесуальних документів; - робота в групах; - проведення ділових ігор. <p>Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у таких формах:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування студентів щодо засвоєння матеріалу попереднього заняття; 2) усне опитування на практичних заняттях; 3) оцінювання вирішення ситуаційних завдань на практичних заняттях; 4) захист підготовленого звіту з індивідуального завдання; 5) оцінювання складання процесуальних документів на практичних заняттях. 																																	
<p>Політика щодо дедлайнів та здобуття балів за пропущені заняття</p>	<p>Перескладання лекційних та семінарських занять відбувається у порядку, визначеному п.п. 4.3.3, 4.3.7 Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (https://cutt.ly/Ee35gQjs).</p> <p>Перескладання лекції здійснюється шляхом підготовки слайдової презентації за темою і питаннями пропущеної лекції.</p> <p>Перескладання семінарських занять здійснюється шляхом усного опитування, виконання тестових або письмових завдань.</p>																																	
<p>Підсумковий контроль</p>	<p>Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного заліку. У разі необхідності проведення заліку онлайн він може проводитись із застосуванням комп'ютерних технологій.</p>																																	
<p>Критерії оцінювання</p>	<p>Критерії виставлення балів за лекції подані у таблиці:</p> <table border="1" data-bbox="501 1294 1498 1467"> <thead> <tr> <th rowspan="2">№ з/п</th> <th rowspan="2">Форма навчання</th> <th rowspan="2">Кількість лекцій за планом</th> <th colspan="9">Кількість відвіданих лекцій</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> <th>4</th> <th>5</th> <th>6</th> <th>7</th> <th>8</th> <th>9</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.</td> <td>Денна</td> <td>9</td> <td>1,1</td> <td>2,2</td> <td>3,3</td> <td>4,4</td> <td>5,6</td> <td>6,7</td> <td>7,8</td> <td>8,9</td> <td>10</td> </tr> </tbody> </table> <p>Критерії поточного оцінювання знань студентів під час проведення семінарських занять наведені у п. 4.3.8 Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (https://cutt.ly/Ee35gQjs).</p> <p>Оцінювання самостійної роботи студентів здійснюється відповідно до п. 4.3.15 Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова (https://cutt.ly/Ee35gQjs).</p>	№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій									1	2	3	4	5	6	7	8	9	1.	Денна	9	1,1	2,2	3,3	4,4	5,6	6,7	7,8	8,9	10
№ з/п	Форма навчання				Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій																												
		1	2	3		4	5	6	7	8	9																							
1.	Денна	9	1,1	2,2	3,3	4,4	5,6	6,7	7,8	8,9	10																							
<p>Можливість визнання результатів неформальної освіти</p>	<p>Результати неформальної освіти здобувача (участь у вебінарах, курсах, круглих столах, інших заходах за тематикою пов'язаною із вивченням навчальної дисципліни) можуть бути визнані у порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання у Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (https://cutt.ly/Ee8mmyUb). Результати неформальної освіти здобувача</p>																																	

	можуть бути визнані шляхом повного або часткового зарахування балів за самостійну роботу.
Політика академічної доброчесності	Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету (https://surl.li/eqbtoy)
Політика врегулювання конфліктів	Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова (https://surl.li/xddcxm).
Зворотній зв'язок	<ol style="list-style-type: none"> 1. Під час аудиторних занять, консультацій. 2. Електронною поштою. 3. За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань студентів, що проводяться в університеті.